

ADEVĂRUL

ABONAMENTUL :

Pe un an . . . 12.— cor. Abonamentul la mai multe
 Pe 1/2 de an . . . 6.— „ exemplare pe un an 8.— cor.
 Pe trei luni . . . 3.— „ Pentru străinătate:
 Un număr 30 fileri. Pe un an . . . 20.— cor.

ORGANUL PARTIDULUI SOCIALDEMOCRAT DIN ARDEAL ȘI BANAT.

Apare în fiecare Duminică.

Ori-ce scrisori și bani să se trimită pe adresa:

„ADEVĂRUL“
SIBIU, STRADA OREZULUI NR. 10.

Tot aici se primesc și anunțuri cu prețuri ieftine.

Dare de partid. În luna Ianuarie 1919 a intrat în casa Comitetului central următoarea dare de partid: Vasile Raica, Cetea 20 cor., Secțiunea din Turda (prin tov. Silviu Bologa) 30 cor., Secțiunea din Ida-mare (prin tov. T. Botirlă) 6 cor., Secțiunea din Rodna-veche (prin tov. Z. Popp) 200 cor., Secțiunea din Văliug (prin tov. I. Bălean) 120 cor., Minerii din Cristior (prin tov. I. Budean) 165 cor. 10 fil. — Total 541 cor. 10 fil.

Liga Popoarelor.

La congresul de pace din Versailles s'a pus în discuție și Liga Națiunilor, după cum o numesc naționaliștii sau Liga Popoarelor după cum o numim noi socialiștii. Problema ligei popoarelor este unul din cele mai importante puncte din programul Congresului de pace. Lumea întreagă privește cu încredere spre acest congres al păcii universale și așteaptă ca să-i aducă mântuirea. Popoare subjugate așteaptă să li se garanteze prin eliberarea de săvârșită libera dezvoltare. Acele popoare cari deși erau „independente“ au trebuit să se înarmeze și să stea la pândă pentru a-și apăra hotarele. Iar clasa muncitoare din toate țările așteaptă ca să se asigure o viață mai omencască: libera dezvoltare culturală și materială și'n țările unde nu s'a putut cuceri prin luptă.

Noi socialiștii nu suntem mulțumiți cu „Liga“ națiunilor și vom lupta cu tărie pentru înfăptuirea Federației popoarelor europene, deocamdată, care nu va exclude nici o națiune, nici un popor din sânul ei și care va fi egală cu Statele Unite Europene sub un singur președinte și un singur parlament. Dar ținând cont de guvernele ce compun Congresul păcii și de clasele ce reprezintă aceste guverne, nu ne putem aștepta ca acestea să întroneze democrația perfectă în mod egal în toată Europa sub o singură conducere și o singură lege. Aceasta se putea numai în cazul când nu numai țările înfrânte ci și cele victorioase erau zguduite de curentul democrației și nici un aderent al războiului nu mai eră chemat să organizeze pacea. Aceasta ne determină să ne învoim, deocamdată, și la înființarea Ligei popoarelor pe bază cât mai democratică.

Liga popoarelor este un pas în spre Federație și e mult mai preferabilă ca alianțele făcute de statele capitaliste de până acum. Aceste alianțe n'au avut alt scop decât organizarea militarismului, pregătirea de războiu. Liga numai atunci va fi binevenită când va cuprinde toate popoarele din continent în sânul ei. Părerea lordului Robert Cecil; că țările dușmane Germania, Austria, Bulgaria și Turcia să nu fie luate în Ligă este nu numai greșită ci chiar condamnată. Să nu se considere ce a fost Germania în trecut, trebuie să se ție cont de ceea ce este acum. Țările excluse astfel din societatea celorlalte state vor fi silite să facă bloc

separat și sau se vor înarma să facă un nou războiu, sau dacă aceasta nu va fi posibil vor fi cuiburile unor bande cari vor periclita ordinea, sau izvoarele de propagandă a urei de rassă și conflictele vor fi la ordinea zilei. Liga popoarelor trebuie să aibă menirea de a stărpi eu desăvârșire ura dintre națiuni fie ele în cadrul unui stat sau în afară; să anuleze toate interesele economice sau culturale, cari ar putea duce la conflicte; să înlăture toate vamele dintre state, cari împiedică libera dezvoltare industrială și comercială. Hotarele țărilor fie numai de caracter politic și etnografic, fără jandarmerie de graniță și fără vamă.

Dacă Liga națiunilor se va alcătui pe baza aceasta nu ne vom bucura numai de beneficiul că suntem scutiți de războaie și conflicte internaționale, ci vom scuti statul de greutatea de a ține atâția funcționari de prisos: ca grănițeri, diplomație secretă, consuli, ambasadori și va avea multe alte avantaje, cari numai atunci s'ar observa când Liga va fi înfăptuită.

Suntem siguri că delegații socialiști ai statelor democratice la conferința păcii vor pretinde înfăptuirea Ligei popoarelor în sensul acesta. Să corăspundă timpului în care trăim, să asigurăm pacea și liniștea pentru urmașii noștri, să nu mai cadă în nenorocirile ce ne-au lovit pe noi

Decursul congresului.

(Urmare.)

Ședința a IV-a.

Prezidează tov. Nicolae Haiduc (Petroșeni).
Tov. Albani referă asupra punctului 4 al programului: Agitația și presa.

Anunță în privire istorică asupra trecutului socialismului, începând din cele mai îndepărtate vremuri. Spune cum a fost prigonită mișcarea socialistă, la alte neamuri și la noi. Românii de aici erau prigoniti și ca socialiști și ca români. Aminteste de cuvintele tov. Kunfi din Budapesta, spuse în ajunul revoluției: Dacă vedeți că nu puteți scăpa din închisoarea mare a Ungariei, luați-vă Ardealul și Banatul, duceți-vă unde veți fi mai liberi și lăsați să lăncem numai noi în închisoare, iar când veți fi liberi să veniți a ne deschide porțile închisorii.

În munca noastră de organizare ne-am sporit încet, dar ne-am sporit mereu, încât azi și ca număr și ca calitate suntem ceva. Dacă ne-am fi organizat de mai de mult și am fi avut astăzi toate masele muncitorești bine încheiate și ridicate la un nivel cultural mult mai mare, desigur că ciocoi nu s'ar fi bucurat de loc de unirea noastră cu România. Cât pentru opoziția ce se observă citează cuvintele lui Bebel: „Mă bucur că găsesc opoziție în partidul meu; dacă ea n'ar fi m'aș s'mți nenorocit“. Această opoziție ce se manifestă la noi e dovadă, că socialismul a progresat și a pătruns adânc în sufletul tovarășilor. În timpul din urmă am încercat a ne strânge rândurile și am început de nou agitația pentru pace și libertate. Am constatat, că teți din toate părțile voiau să se înscrie în partid și eram chemați să înființăm secțiuni și sindicate. Aceasta se înțelege, se făcea cu multe greutăți, cari înainte de războiu ni se puneau din partea autorităților. Revoluția ne-a adus în poziție de a deveni stăpâni pe situație. Dacă poporul nostru eră mai cult, puteam ușor schimba ordinea socială, scăpându-l pentru totdeauna de relele de care e bântuit.

Pentru a dezvoltă o agitație cu efect avem nevoie de presă. Gazeta noastră „Adevărul“ a fost sufletul mișcării noastre. În 1917 am izbutit cu reparația ei. Războiul o suprimase. Am scos și foi volante pentru a răspândi ideile socialiste. Ideile socialiste nu se învață în școală, nici chiar în universitate. Școală socialistă trebuie să i dăm astfel poporului prin presă. Și astfel trebuie să ne gândim serios la scoaterea poate chiar zilnică a gazetei noastre și la edi-

tarea unei biblioteci socialiste. Asemenea este necesară scoaterea unei gazete maghiare pentru tovarășii noștri maghiari.

O agitație cât mai mare se impune. Noi stăm pe baza luptei de clasă. Cine dorește să intre în partidul nostru, trebuie să știe că între clasa burzheză și clasa muncitoare socialistă e o prăpastie. Omul pătruns de idealul socialismului, când trece podul peste această prăpastie, trebuie să fie hotărât, ca nu cumva într'un moment de slăbiciune să se întoarcă înapoi.

Pentru ca să putem face o agitație intensivă, să creștem luptători ca să fie apostolii socialismului noi acei cari suntem aici trebuie să răspândim ideile socialiste și prin scris, adică prin cărți. Pentru ca să putem ajunge un rezultat dorit privitor la creșterea poporului vă rog să discutați și să primiți următoarea

Rezoluție.

Congresul partidului socialdemocrat din Ardeal și Banat întrunit în zilele de 19 până 20 Ianuarie 1919 în Sibiu constatând lipsa urgentă a unei gazete socialiste zilnică și a unei agitațiuni intenzive în mijlocul poporului român și de altă naționalitate îndrumază comitetul ca în timpul cel mai scurt posibil organul partidului nostru „Adevărul“ să-l scoată zilnic; să scoată o gazetă săptămânală în limba maghiară și una în limba germană, iar pentru propaganda mai întinsă și pentru răspândirea ideilor socialiste în cercuri cât mai largi să scoată o bibliotecă de agitație, știință și literatură socialistă. Pentruca toate acestea să poată fi îndeplinite congresul îndrumază comitetul să facă o *Societate pe acțiuni*, să cumpere o tipografie, care să fie proprietatea partidului și care să lucreze în cont pentru scoaterea tipăriturilor trebuitoare la luminarea poporului.

Congresul îndrumază comitetul să înființeze secțiuni ale partidului (cercuale și comunale), unde să se lucreze cu tărie pentru educarea poporului pe teren politic, aceasta în vederea alegerilor apropiate. Secțiunile comunale au menirea de a crește membri, a-i organiza și a face politică comună. Secțiunile cercuale se ocupă numai cu politica și pregătesc organizarea alegerilor. Comitetul este îndrumat să întreprindă o muncă mai intensivă în creșterea și organizarea poporului muncitor, să trimeată vorbitori în toate

părțile care să explice oamenilor stările și să le facă cunoscut și în graiu scopul socialismului.

Congresul cere dela toți tovarășii și dela binevoitorii noștri să dea tot sprijinul lor moral și material comitetului conducător în munca sa pentru cultivarea și desrobirea proletariatului.

Vorbește tov. Dr. Valer Roman și Avram Borcaș într-o vorbire foarte frumoasă, arătând însemnătatea presei, cerând ca dacă „Adevărul” va eși zilnic să se scoată o foaie săptămânală pentru țărani. După cuvântul final al tov. Albani rezoluția se primește cu unanimitate.

Tov. Popescu (Petroșeni). Tovarășii noștri de acasă, vor fi mulțumiți când vor auzi despre cele petrecute aci. La Petroșeni am luat o hotărâre, ca să intervenim la Consiliul Dirigent, pentru a ne asigura dreptul de liberă întrunire și asociere, regularea valutei cum și alte lucruri.

Tov. Jumanca. Un lucru e bine să se știe. Astăzi la noi lucrurile sunt în prefacere. Aici este în formațiune un stat nou. Orice stat se naște cu greutate. E greșit a crede că această stare critică va rămâne pe vecii vecilor așa. Consiliul Dirigent e plin de bunăvoință față de noi și nu e bine să luăm barosul și să lovim în poarta deschisă. Ce să zicem de aceia, cari vin cu trenuri panșerate și omoară oameni nevinovați. Nu se poate admite o agitație nemărginită, deși eu aș dori ca să se poată face. Ce s'ar întâmpla, dacă din toate părțile s'ar trimite foi agitatorice? Am avea anarhie.

D-l Dr. Victor Bontescu, ministrul agriculturii cere cuvântul ca să-și exprime sentimentul cel are pentru noi: Și eu sunt dintre aceia, care trăiesc din mână în gură, ca și d-voastră. Am privit cu bucurie mișcarea socialistă. Preoții noștri nu din dușmănie simțită au fost ici-colo contrari socialdemocrației; vina nu zace acolo unde e rădăcina; vina zace în referințele create de guvernele maghiare. Noi nu avem clericalism, care este singur dușman socialdemocrației. Iar la noi n'a existat și nu există clericalism. Țăranul trebuie să privească cu încredere la inteligența română, care numai în număr de 26 are pământ mai mult. Când se va rezolva reforma agrară, inteligența nu are nici un interes să scurteze pe țăran, căci nu taie în pâinea sa, în a inteligentului.

În Ardeal nu s'au făcut fabrici din punct de vedere șovinist, deși Ardealul are toate materiile brute, necesare unei industrii. Acum ne trebuie industrie, și la ea capital. În cadrele politice industriale dezvoltăm interesul muncitoresc și interesul național. Interesele muncitorilor cu cele naționaliste nu se bat cap în cap, ci trebuie să meargă mână în mână. Apelez la frații din Valea Jiului. Să lucreze peste 8 ore, pe plată se înțelege, ca să se poată produce cât mai mult carbune. Pentru carbune primim alimente și haine. Astfel muncitorimea va trage în primul rând foloase, fiindcă ea este cu mult mai numeroasă decât clasa inteligentă. În ce privește valuta, adevărat scăderea coroanei, cărmuitorii din Budapesta poartă vina. Au tipărit bilete de bancă atâtea, încât acoperirea în aur care ar trebui să o aibă coroana, este foarte redusă. Pentru muncitorime nu poate avea această vreo însemnătate, până când ea poate cumpăra cu coroana aceeași cantitate de alimente ca până acum.

Mulțumeste c'a fost ascultat; e fericit c'a putut vorbi într-o adunare curată socialdemocrată, la care participă de altcum și frații maghiari. Noi vrem tuturora binele și în cauza aceasta ne punem serviciile.

Tov. Jumanca scoate la iveală cinstea de care a fost împărțit congresul nostru prin participarea și vorbirea d-lui Dr. V. Bontescu. Luăm act de cele expuse de d sa.

Al 5-lea punct: Situația politică se pune la ordinea zilei. Raportor tov. Iosif Jumanca.

În aceste două zile am hotărât aici multe lucruri, cari ne arată calea pe care trebuie să mergem. Am luat cunoștință de hotărârea din Alba-Iulia și am primit programul, care conține conduita partidului nostru. Acuma mai avem să tragem consecințele și să stabilim tactica de urmat în timpul cel mai apropiat.

Actul dela Alba-Iulia mai trebuie consfințit de congresul de pace; atunci devine definitiv. Datoria noastră e să susținem unirea până la urmă. Prin votul universal și reforma agrară

cari ambele vor fi rezolvate curând, n'am făcut mult. Vom trebui să facem tot mai mult, ca să putem — la timpul dat — înfăptui societatea socialistă.

O reformă agrară numai atunci poate liniști spiritele, dacă e dreaptă. Nu vrem ca țăragul să fie înglodat cu datorii. Noi socialistii stăm pe baza principiului comunist. Pământurile să fie date în folosința țăranilor, având aceștia a plăti pentru ele o dare, o arândă. Să li se procure țăranilor mașini și scule de lucrat pământul, tot ce a produs până acum mai bun mintea omenească.

În România s'a deslegat chestiunea agrară astfel că pământurile au fost răscumpărate, contribuind și statul din al său 35%. Noi socialistii zicem că pământul să rămână în proprietatea statului și să-l dea numai în folosință țăranilor. Se poate ca neavând noi puterea necesară să primim și o astfel de reformă, care nu se împacă cu totul cu principiul nostru, pe care însă îl vom susține.

După reforma agrară trec la reforma electorală. Ea se va face în conformitate cu programul nostru. Întreg Consiliul Dirigent o dorește astfel. Această reformă nu-i erdat să suferă amânare. În noul stat vom trebui să luptăm cu toată puterea, ca el să nu revie la o politica rea și greșită de naționalitate, cum a fost ea sub dominația maghiară. Vom lupta contra acelor, cari vor încerca să confişte sau să știrbească drepturile popoarelor conlocuitoare de altă limbă. Aceste drepturi au fost asigurate în adunarea din Alba-Iulia.

Trăim azi timpuri de tranziție și relele, de azi vor dispărea în curând (libertatea de presă, de organizație și întrunire nu vor mai fi călcate)

Să lucrăm intensiv pentru a ne pregăti în fața alegerilor constituantei. Prin alegeri ne vom putea croi soarta noastră. Un partid compact al nostru ne poate asigura drepturile noastre pentru cari am luptat și vom mai lupta.

Noi conlucrăm astăzi cu partidul național. D-voastre vi se impune să hotărâți, dacă aștia de bine, ca și pe viitor să conlucrăm împreună. Ajunși în consiliu nu ne-am privit decât reprezentanți ai d-voastre. Și dacă d-voastră hotărâți să ieșim din consiliu, noi îndată ne și supunem.

Dacă aici nu s'au ridicat obiecții multe, pentru că suntem în consiliu; în Budapesta s'a întrunit însă un congres, în care noi am fost declarați de trădători ai cauzei muncitorești. Luați deci în privința această o hotărâre. Fiți însă bărbați și gândiți-vă că luați o răspundere mare prin hotărârea d-voastră, oricare ar fi ea.

Rog primiți următoarea

Rezoluție.

Congresul partidului socialdemocrat din Ardeal și Banat, ținut în zilele de 19—20 Ianuarie n. la Sibiu, declară că

în urma înfăptuirii unității naționale consideră de cel mai apropiat și mai important țel al său lupta pentru desăvârșita democratizare a țării, pentru restabilirea cât mai grabnică a sistemului constituțional și pentru înfăptuirea reformei electorale și a reformei agrare drepte și radicale. Pretinde respectarea cea mai strictă a tuturor postulatelor cuprinse în rezoluția adunării dela Alba-Iulia și în special ține a declara că reclamă cea mai desăvârșită libertate și autonomie națională pe seama tuturor națiunilor străine de pe teritoriul României mari.

Partidul socialdemocrat din Ardeal și Banat simțindu-se solidar cu partidul socialist din România, protestează contra oricărei restrângeri a libertății de presă și de agitație și pretinde ridicarea stării de asediu precum și ștergerea cenzurii.

Congresul constată că tactica politică de până acum a Partidului socialdemocrat din Ardeal și Banat a fost bună și îndrumează noul comitet ca luând în considerare punctele de vedere stabilite mai sus, să lucreze și

mai departe împreună cu partidul național pentru consolidarea noului stat român, rezervându și totodată dreptul de-a lupta ne-stânjenit pentru înfăptuirea întregului său program.

Tov. Feier dorește să nu se mai facă discuție întrucât cele expuse corăspund întru toate vederilor noastre ale tuturora.

Tov. Ioan Groza (Piski). Aprobă politica, dorind ca reforma agrară și electorală să fie făcute cât mai de grabă. Aceasta spre liniștirea tuturor muncitorilor.

Mai vorbesc tov. Petru Ghilar (Deva) și Herța (Orăștie).

Dupăce tov. Jumanca își rostește cuvântul final, se aprobă cele raportate și rezoluția se primește cu unanimitate de voturi.

De încheierea congresului vorbește tov. Flueraș. Se bucură că ședintele au decurs așa de frumos și impunător. Să ne conducem și pe viitor de ideile noastre fundamentale, să fim uniți, căci numai atunci vom putea realiza idealurile noastre. Să fim toleranți, să nu ne dușmănim. Vă rog ca ideile limpezi aici și rezultatele desbaterilor să le comunicați tovarășilor, cari v'au delegat aici. Cu aceste cuvinte încheie Congresul, iar delegații în cea mai mare însuflețire cu amintiri plăcute s'au reintors acasă pentru a raporta tovarășilor rezultatele ajunse.

Procesul tovarășilor din București.

Ceaidze socialistul revoluționar, care a pregătit revoluția pe timpul țarismului. Delegația a plecat din Tiflis și a trecut Dardanelele.

Delegația Germaniei.

Guvernul german a delegat la conferința de pace pe contele Brockdorff-Rantzau și pe Scheidemann cărora li se vor alipi sftetnici politici și juridici dându-le însărcinarea de a lua apărarea programului lui Wilson și să respingă cererile de până acum ale dușmanilor, cari depășesc acest program. Vor cere instalarea Germaniei în dreptul ei colonial; și dreptul de liberă dispunere să fie aplicat și în Polonia și Alsacia-Lorena. Mai au misiunea să pretindă constituirea Ligei popoarelor și instituirea tribunalului arbitral internațional pentru garanția păcii durabile.

Organizarea muncii.

Marile puteri au hotărât să studieze cu toată seriozitatea problema muncii internaționale care va forma o parte a lucrărilor Conferinței de pace. În acest scop Puterile au fost rugate să trimită imediat memorii, în cari să-și expună vederile cu privire la alcătuirea comitetelor și natura lucrărilor de executat. Fi vor oare întrebați muncitorii să-și spună părerea lor în privința aceasta fiind vorba de soarta lor? (Nota Red.) Aceste memorii vor fi prezentate săptămâna aceasta, apoi vor urma desbaterile formale și numirea comitetului. Comitetul va considera din punct de vedere internațional tranșarea problemei, durata și condițiunile de lucru în toată lumea.

Chestiunea salariilor e privită ca prea complicată și depinzând de condițiuni naționale e greu să se stabilească o hotărâre internațională.

Aprovizionarea.

În privința aprovizionării popoarelor inamice s'a hotărât preluarea flotei germane pentru a se transporta alimente. O intervenție mai grabnică e trebuitoare în Austria germană, unde foametea e mai mare ca a Germaniei.

Liga Popoarelor

a fost al treilea punct de discuție. În această privință englezii sunt la înălțimea lor. Marea Britanie, Franța și Statele Unite se ocupă mult cu problema Ligei Popoarelor. Lord Robert Cecil a declarat în fața presei că după părerea sa Germania, Austria, Bulgaria și Turcia deocamdată nu vor fi admise de Liga Popoarelor.

Președintele republicii Elvețiene Ador a sosit ca delegat la Conferința de pace din Paris.

Din România veche.

Când se vor ține alegerile?

Unele gazete din București scriu că alegerile generale proiectate pe luna Martie s'au amânat pe timp nedeterminat. Fața de aceste știri „Viitorul”, organul oficial al partidului liberal publică o știre prin care desminte că alegerile s'ar fi amânat. Spune că alegerile generale se vor întâmpla în Martie la termenul fixat. S'au luat dispoziții pentru imprimarea, tipărirea certificatelor, pentru construirea gheretelor și unelilor trebuitoare la alegeri. Probabil că și în Ardeal vor avea loc alegerile în același timp ca în România veche.

Liberalii și muncitorii.

„Viitorul” dă câteva amănunte din proiectul guvernului liberal pentru organizarea muncii. Primul punct este contractul colectiv, pentru ca muncitorii să nu se mai găsească izolați în fața patronului. Al doilea: minimum de salar și opt ore de lucru. Apoi: ocrotirea femeilor și copiilor în fabrici și ateliere. Se va rezolva și chestia locuințelor muncitorești. În sfârșit se vor face sindicate profesionale, tribunale muncitorești și o cameră a muncii, care va trimite reprezentanți în Senat; se vor crea cooperative și se va lărgi sistemul asigurărilor. De asemenea se va institui participarea muncitorilor la beneficii.

Programul e foarte frumos. Cele mai multe din punctele lui figurează de mult în programul de luptă al muncitorimii. Chestiunea este însă că înainte de toate muncitorii ar vrea să aibă ei puțința de a-și formula revendicările. Și

tocmai acum când guvernul anunță un asemenea program li se răpește muncitorilor posibilitatea de a-și spune cuvântul.

Se va ridica starea de asediu?

Ziarul „Steagul” din București publică o informațiune asupra audienței muncitorilor la ministrul de interne pe care cenzura a clopârțit-o deabinelea. Din această informație aflăm că ziarul partidului socialist: „Socialismul” apare iar și că starea de asediu (statarul) se va ridica. Pe noi ne bucură că guvernării români încep a-și veni în fire, căci mijloacele aplicate până acum nu corespundeau deloc cu aerele democratice ce și le dă față de lumea civilizată și în special față de noi Ardelenii.

Iată ce scrie „Steagul”:

O delegație de muncitori și conducători ai partidului socialist, s'a prezentat d-lui ministru de interne, căruia i-au cerut să permită re- apariția ziarului „Socialismul”, și accesul la localul clubului.

D-l ministru a promis că va permite reapariția ziarului și va restitui și hârtia confiscată.

În ce privește accesul clubului, d-l ministru de interne a făcut vagi promisiuni pentru viitor.

D-sa a spus că guvernul ar fi dispus să ridice starea de asediu, dacă socialiștii și-ar lua angajamentul să înceteze acțiunea lor turburătoare a ordinii publice.

Socialiștii au protestat că muncitorimea ar turbura ordinea publică și că ar lucra contra siguranței Statului. (Aici cenzura a șters 14 rânduri.)

Ziarul „Socialismul” va apărea (cenzura a șters 10 rânduri).

Este probabil că ei, muncitorii arestați, vor fi cât de curând puși în libertate.

În ce privește ridicarea stărei de asediu, promișă de d-l ministru de interne, avem informațiuni că ea se va ridica într'adevăr, dar nu din inițiativa guvernului.

D-l Brătianu va fi obligat să ridice starea de asediu și cenzura cu 25 de zile înainte de alegeri.

Mișcări greviste.

Am scris în Nr. trecut că în săptămâna trecută minerii din Valea-Jiului și angajații căilor ferate au făcut grevă,

Conferința de pace.

Clemenceau președinte definitiv.

După plecarea președintelui Poincaré Wilson a propus de președinte definitiv al conferinței pe Clemenceau primul ministru al Franței. După ce Lloyd-George și Sonino au sprijinit propunerea Clemenceau a fost ales cu unanimitate președinte definitiv la Conferința păcii. Bătrânul Clemenceau a ținut apoi un discurs de mulțumire onoarei ce i s'a dat.

Reprezentanții României-Mari.

Reprezentanții României la conferința de pace din Paris sunt următorii: Ionel Brătianu, primul ministru al României, Tache Ionescu, Angelescu, ministru de instrucție, Generalul Coandă, Dr. Creangă, specialist economic, Giuvara din partea presei, Dr. Alex. Vaida, ministru fără portofoliu al Ardealului la București și Dr. Caius Brediceanu, viitorul prefect al Caraș-Severinului.

Reprezentanții marilor puteri aliate au discutat chestiunea poloneză. Ei au hotărât să trimeată imediat în Polonia o comisie compusă din câte doi delegați din partea Americii, Angliei, Franței și Italiei, care să studieze la fața locului această chestiune care va dura cel puțin 3 săptămâni.

În ce privește Rusia se poate considera că reprezentanții puterilor au înălțat două îndemnuri ce li se făcuseră. Una eră chemarea la Paris a diferitelor guverne ce s'au înființat în Rusia afară de bolșevii și alta să se trimeată o comisie și în Rusia ca cea din Polonia.

Consilierii conferinței de pace au ascultat în ședință pe Noulens, ambasadorul Franței în Rusia, sosit din Arhanghelsk de vreo câteva zile. Noulens a dat informațiuni probabil nu plătite în lavoarea imperialiștilor cari voesc intervenția militară pentru distrugerea sistemului comunist de acolo, de aceea găesc de bine să nu dea publicității raportul lui Noulens.

Republica georgiană ruptă din corpul marelui imperiu rusesc trimite la conferința păcii delegați, între cari se află Tsereteli, fost ministru în guvernul provizoriu rusesc, și tovarășul

Trebuie să amintim că

încetarea grevei și restabilirea ordinii se datorește în mare parte tovarășului Flueraș, care a făcut cercetări temeinice și a explicat muncitorilor, că au căzut în greșală când fac uz de grevă lăsându-se provocați de agenți răuvoitori. Nici greva dela căile ferate n'a avut temeii serios. Acum tov. noștri din minister intervin la Curtea marțială, ca muncitorii greviști să nu fie pedepsiți așa grav după cum cere legea militară.

Nr. 118/1919, Secția presid.

Apel.

Toți funcționarii români, cari au stat sau stau și de prezent în serviciul central, sau al oficiilor subordonate ministerului de finanțe din Ungaria și din Austria (fostele provincii de coroană a monarhiei habsburgice: Bucovina etc.) prin aceasta sunt invitați să se anunțe cât mai în grabă la resortul de finanțe al Consiliului dirigent român din Sibiu, fie în persoană, fie în scris, pentru a fi trecuți în serviciul resortului de finanțe român.

Pentru orientare reflectanții sunt încunoștințați, că toți anii de serviciu li se vor socoti și li se asigură cel puțin salariul acela de care au beneficiat până acum.

Dr. Aurel Vlad m. p.,
șeful resortului finanțelor.

„Adevărul” e singura foaie românească, care apără interesele muncitorimii. Fiecare muncitor român s'o cetească și s'o răspândească.

Din București.

— Raportul unui ziarist. —

După ce am vizitat șefii partidelor politice, am fost și la clubul socialist din București. Cu greu am putut străbate masa compactă de lucrători, cari umpleau strada, curtea și localul organizațiilor sindicale, până ce s'ajung la conducătorii partidului socialdemocrat.

Am stat mai mult timp de vorbă cu conducătorii socialiști I. Sion, I. C. Arionu, Ilie Moscovici. Cităm aci ce nou au declarat dânsii:

Dela Adunarea poporală din Alba-Iulia, ne-a plăcut declarația d-lui Iuliu Maniu, când a spus că „nu voim, ca din asupriți să devenim asupritori” și apoi când a mai spus că „noi nu putem lupta contra binefacerilor civilizației când această civilizație a ajutat la desrobirea noastră.

— Ați văzut că Românii din Banat și Ardeal s'au declarat pentru votul universal cel mai larg și pentru ambele sexe. Se va putea aduce în armonie desideratul acesta cu reforma electorală anunțată aci în România de diferitele partide?

— Ați văzut cum consiliul diriguitor român din Ardeal a luat angajamente față de partidul socialist de acolo să asigure muncitorimei industriale drepturile și avantajele cari sunt legitime în cele mai avansate state industriale din Apus. Credeți d-voastră că și factorii conducători din România se vor învoi să ia aceleași angajamente față de muncitorimea română?

— Nu credem. Partidele politice dela noi n'au avut nici o sollicitudine

Leonard Paukerow.

Se caută o tipografie bine aranjată. Cei interesați să-și trimită ofertele la Redacția „Adevărului” în Sibiu

ȘTIRI.

.....

— **Alegerile din Germania.** În Germania s'au făcut alegerile pentru constituanta în săptămâna trecută. După cum partidele burgheze, cari au împins țara la războiu păreau înfrânte, se credea că în noua republică germană burghezia va avea un rol neînsemnat în conducerea țării lăsând ca guvernul să fie compus numai din socialiști. Dar se vede că nici lecția ce a primit o poporul german în groaznicul războiu nu l-a deșteptat cu totul din întunec. Aceasta a dovedit o alegerie, cari s'au făcut imediat după omorirea mișlească a deputatului socialist Liebknecht și Rozei Luxemburg. E adevărat că socialiștii moderați și heidemanisții au câștigat o majoritate față de oricare partid în parte, dar nu față de toate partidele laolaltă. Rezultatul alegerilor este următorul: S'au ales 421 deputați, dintre cari 164 socialiști majoritari, 24 socialiști minoritari și 11 fără partid. 77 democrați, 88 centraliști, 23 naționaliști și 34 poporani. Toți socialiștii la un loc 197, iar burghezii laolaltă sunt 222, au o majoritate de 25 deputați. În cazul când se vor uni democrații cu socialiștii se va putea guvernă cu majoritate, altfel nici un partid nu e chemat ca singur să conducă țara.

— **Reconstruirea guvernului ungar.** Se știe că după demisia guvernului ungar, Károlyi a fost numit de președinte al republicii ungare. Acesta în calitate de președinte a numit de prim-ministru pe Berinkei, fostul ministru de justiție, care s'a format noul cabinet ministerial, unde au intrat patru socialiști: Tovarășul Ernest Garamy, ministru de comerț, Dr. Sigismund Kunfi de culte, Vilhelm Böhm de războiu și Iuliu Peidl de ocrotiri sociale. Pe lângă cei patru miniștri socialiști mai sunt numiți 5 secretari de stat. În felul acesta înfăptuirea tuturor reformelor ce le dorește poporul sunt asigurate în Ungaria.

— **Sârbii au izolat Banatul.** Știrile că sârbii se retrag din Banat făcând loc francezilor s'au dovedit de neadevărate. Acum știri contrarii circulă că sârbii s'au aranjat în Banat ca la ei acasă și nici prin gând nu le trece să se retragă. Sârbii au izolat cu totul Banatul de partea stângă a Murășului. Inchiderea graniței e în vigoare începând dela Seghedin în tot teritoriul ocupat de sârbi. Dispoziția aceasta s'a luat din partea comandantului suprem al trupelor sârbești de ocupație. Ca motiv se aduce, că vreau să împiedece exportarea dinarului sârbesc. De altă parte se afirmă, că în timpul cel mai scurt se va introduce administrația sârbească în Banatul întreg. Inchiderea Banatului este păgubitoare în măsura cea mai mare, de aceea nici nu poate ține mult. Așteptăm ca la tratativele de pace să se facă dreptate bănațenilor și în special românilor, cari sunt cei mai numeroși și mai nedreptațiți.

— **Grevă în fabrica Weiss și Glotz din Sibiu.** Șase muncitori turnători din „Első gazdasági gépgyár” au pășit Luni în grevă. Cauza a fost că lucrătorii au cerut o mărire de salar de 60 fileri pe oră și nu li s'a dat. Lucrătorii aveau 2 cor. 20 fil. pe oră și au cerut să capete în viitor 2 cor. 80. Greviștii apelează la public să-i angajeze ca tăetori de lemne, căci — zic ei — mai bine tăem lemne și atunci câștigăm mai mult decât ne plătesc capitaliștii pentru munca sdrobitoare; turnătorii fierului. E rușine pentru o întreprindere capitalistă, care împinge muncitorii calificați să taie lemne, căci din meserie nu pot trăi.

— **Aviz!** Primăriile comunale și privații, cari sunt în posesiunea legilor ungare cu text român (dela anul 1867 încoace) sunt rugați a mi le pune la dispoziție resp. trimite cu *posibila urgență* (Sibiu, strada Schewis Nr 5, et. jul II) comunicându-mi totodată condițiile pe lângă cari le-ar cedă în mod definitiv sau interimal Consiliului dirigent român. Dr. Aurel Lazar, șeful resortului justiției.

— **Republica Palestinei.** Primul congres al muncitorilor evrei a adoptat o rezoluție, care declară Palestina republică, liberă și independentă, în care nici o națiune nu poate avea drepturi speciale.

— **Protestul femeilor franceze la conferința păcii.** Ziarul „Petit Parisien” publică textul unei petițiuni pe care femeile din Franța vor s'o adreseze conferinței păcii. În ciuda celor mai elementare legi omenești, mii de femei și chiar copii din diferite clase sociale, au fost în mod sistematic luate din sânul familiei lor, batjocorite, supuse la un tratament înjositor ca și sclavii. Femeile din Franța și din țările aliate, vin cu inima însângerată în fața congresului păcii să ceară dreptate în numele surorilor noastre martirizate. Pentru ca pe viitor să se prevină reînnoirea unor atrocități de felul acesta, cerem ca acei cari au ordonat și executat asemenea fapte, să fie judecați ca și criminalii ordinari.

— **Vandervelde la conferința păcii.** Tov. Vandervelde a plecat Luni din Bruxelles la conferința spre a se întâlni cu delegații belgieni.

— **Lupte cu bolșevichi.** În Basarabia, bandele bolșevice, cari trecuseră Nistrul în nordul Basarabiei, au fost respinse. S'au recapat Săcureni și Ocnița. La Ocnița bandele au lăsat pe teren 100 morți. Din trupele române au căzut generalul Poetaș, sublocotenentii Magiar și Farcaș și 70 soldați.

— **Liebknecht totuși a fost omorât.** Ziarele scriu că cadavrul lui Liebknecht a fost tăiat de medici spre a se constată cum s'a găsit moartea. Prin autopsia cadavrului lui Liebknecht executată de 3 medici și la care a asistat și socialistul independent Haase, s'a constatat că moartea a provenit dintr'un glonte tras pe la spate.

— **Impământenirea evreilor în România.** Intre altele s'a decretat o lege care admite impământenirea acelor, evrei născuți în țară cari fac cerere să fie impământeniți. Până acum s'au introdus o mie de cereri de impământenire.

— **Postul secretar al lui Lenin arestat la Budapesta.** Ziaristul Tibor Samuly, fost secretar al lui Lenin în Rusia, a fost arestat pentru propagandă bolșevistă.

— **Știre contrazicătoare.** Toate ziarele au publicat cu două săptămâni înainte că trupe engleze au debarcat în orașul rusesc Riga și l-au ocupat bătând trupele sovietelor. Acum vine știrea, că Sovietul din Riga a ordonat arestarea tuturor aristocraților și miilor de persoane au fost deținute. Care știre o fi adevărată? Gazetele burgheze sunt ca gurile femeilor bătrâne.

— **În Germania au murit de foame până acum 763.000 oameni.** „Frankfurter Zeitung” scrie: În urma blocadei Germaniei de către Ententa au pierit de foame în Germania 763.000 oameni. Mai toate victimele tuberculozei, gripei și altor boale se trag tot din lipsa de nutreământ îndestulător.

Poșta Redacției și Administrației.

I. Baciu, *Hidegyszamos*. Am primit banii, calendare n'am scos. Te adresează la Librăria Poporală în Turda.
— S. Gyugyo, *Apahida*. Cartic-le de cari ceri să te adresezi librăriei de mai sus. — P. Tanislav și P. Bibolar, *Zlagna*. Am primit scrisoarea d-voastră, banii nu i-am primit. Căutați la poșta.

Editor și redactor responsabil: TIRON ALBANI.

Tiparul tipografiei W. KRAFFT, Sibiu. Str. Orezului 10.

Avis.

Aduc la cunoștința onor. public românesc din Orăștie că după o praxă îndelungată în străinătate mi-am deschis un

atelier de blănărit

și efectuesc lucrurile cele mai moderne noi. Modernizez lucruri vechi cu prețuri reduse.

Cu stima

Elena Ormindean

Orăștie, strada Romosului 23.

1-4

La croitoria

Petrașcu, Sibiu se caută mai mulți lucrători și fete care să priceap bine la cusut. 2-5